## **Ćwiczenie 5**

# Skrypty dla bash-a

### Cel ćwiczenia:

Przedmiotem ćwiczenia jest przedstawienie możliwości napisania skryptów w środowisku bash-a. **Przebieg ćwiczenia - zagadnienia:** 

- 1. Przeanalizujmy następujące przykłady:
  - a. przygotujmy puste pliki do ćwiczeń:

b. gwiazdka oznacza cokolwiek:

c. znak zapytania to dokładnie jeden znak do dopasowania

d. dowolny pojedynczy znak z listy zawartej pomiędzy nawiasami kwadratowymi – para nawiasów kwadratowych definiuje dokładnie jeden znak – 1 3 5 na drugim miejscu w nazwie:

e. dowolny pojedynczy znak z listy zawartej pomiędzy nawiasami kwadratowymi – para nawiasów kwadratowych definiuje dokładnie jeden znak – zaprzeczenie – nie może być 1 3 5 na drugim miejscu w nazwie:

f. dowolny pojedynczy znak z podanego zakresu od 1 do 4 na drugim miejscu w nazwie:

g. połączenie zakresu z listą możliwości – 1 lub zakres od 3 do 5 na drugim miejscu w nazwie:

h. przygotujmy kolejną porcję plików z pomocą polecenia touch

```
×
psm@karas: ~
psm@karas:~$ touch g1.txt g2.txt g3.txt g10.txt g11.txt g12.txt
psm@karas:~$ touch t1.txt t2.txt t3.txt t10.txt t11.txt t12.txt
psm@karas:∼$ ls -l
total 0
-rw-r--r-- 1 psm psm 0 Apr 27 19:33 a1.txt
-rw-r--r-- 1 psm psm 0 Apr 27 19:33 a10.txt
-rw-r--r-- 1 psm psm 0 Apr 27 19:33 a11.txt
-rw-r--r-- 1 psm psm 0 Apr 27 19:33 a12.txt
-rw-r--r-- 1 psm psm 0 Apr 27 19:33 a2.txt
-rw-r--r-- 1 psm psm 0 Apr 27 19:33 a3.txt
-rw-r--r-- 1 psm psm 0 Apr 27 20:07 g1.txt
-rw-r--r-- 1 psm psm 0 Apr 27 20:07 g10.txt
-rw-r--r-- 1 psm psm 0 Apr 27 20:07 g11.txt
-rw-r--r-- 1 psm psm 0 Apr 27 20:07 g12.txt
-rw-r--r-- 1 psm psm 0 Apr 27 20:07 g2.txt
-rw-r--r-- 1 psm psm 0 Apr 27 20:07 g3.txt
-rw-r--r-- 1 psm psm 0 Apr 27 20:08 t1.txt
-rw-r--r-- 1 psm psm 0 Apr 27 20:08 t10.txt
-rw-r--r-- 1 psm psm 0 Apr 27 20:08 t11.txt
-rw-r--r-- 1 psm psm 0 Apr 27 20:08 t12.txt
-rw-r--r-- 1 psm psm 0 Apr 27 20:08 t2.txt
-rw-r--r-- 1 psm psm 0 Apr 27 20:08 t3.txt
psm@karas:~$ 🕳
```

i. połączenie zakresu z listą możliwości – zakres od a do h na pierwszym miejscu i cyfra 1 na drugim miejscu w nazwie:

j. połączenie zakresu z dwoma listami możliwości – zakres od e do z na pierwszym miejscu oraz zakres od 2 do 3 na drugim miejscu w nazwie:

- 2. Korzystanie z mechanizmy rozwijania nawiasów w bash { }
  - a. wynik trzy napisy nieposortowane

b. utworzenie czterech pustych plików:

c. utworzenie czterech podkatalogów:

d. pliki i katalogi zawierające w nazwie string wraz ze znakami uogólniającymi:

- 3. Przykład skryptu wyświetlającego elementy zadanej tablicy:
  - a. treść zadania:

b. treść skryptu

c. wynik działania:

- 4. Napisać skrypt o treści jak poniżej:
  - a. treść zadania:

```
psm@karas:~

psm@karas:~$ cat skrypt2

# Napisz skrypt, który za każdym razem dokonuje czynności losowania

# zadanej czynności z listy czynności znajdujących się w predefiniowanej

# tablicy

# zmienna $RANDOM generuje całkowitą liczbe losową z zakresu 0 - 32767

# Należy pamiętać, że rozkład tego generatora całkowitych liczb losowych

# nie jest równomierny - przykład:

# dla ${#czynnosc} = 30000 wyrażenie $RANDOM % ${#czynnosc[@]}

# wylosuje elementy od 0 do 2767 dwa razy częściej niż pozostałe

# elementy.
```

## b. treść skryptu:

```
Wybierzpsm@karas: ~
                                                                   X
psm@karas:~$ cat skrypt2
# Napisz skrypt, który za każdym razem dokonuje czynności losowania
# zadanej czynności z listy czynności znajdujących się w predefiniowanej
# tablicy
# zmienna $RANDOM generuje całkowitą liczbe losową z zakresu 0 - 32767
# Należy pamiętać, że rozkład tego generatora całkowitych liczb losowych
# nie jest równomierny - przykład:
# dla ${#czynnosc} = 30000 wyrażenie $RANDOM % ${#czynnosc[@]}
# wylosuje elementy od 0 do 2767 dwa razy częściej niż pozostałe
# elementy.
czynnosc=(kino spacer klub wyklad)
k=$(( $RANDOM % ${#czynnosc[@]} ))
echo "Teraz: ${czynnosc[$k]}'
psm@karas:~$ _
```

### c. wynik działania:

```
psm@karas: ~
                                                                          ×
psm@karas:~$ ./skrypt2
Teraz: klub
psm@karas:~$ ./skrypt2
Teraz: kino
psm@karas:~$ ./skrypt2
Teraz: spacer
psm@karas:~$ ./skrypt2
Teraz: kino
psm@karas:~$ ./skrypt2
Teraz: klub
psm@karas:~$ ./skrypt2
Teraz: kino
psm@karas:~$ ./skrypt2
Teraz: kino
psm@karas:~$ ./skrypt2
Teraz: spacer
psm@karas:~$ _
```

- 5. Napisać skrypt o treści jak poniżej:
  - a. treść zadania:

```
o psm@karas:~

psm@karas:~$ cat skrypt3

# nazwa ()

# {

# instrukcje

# }

# Przykład: napisz podprogram obliczania silni

#
```

## b. treść skryptu:

```
Wybierzpsm@karas: ~
                                                           ×
psm@karas:~$ cat skrypt3
# nazwa ()
    {
       instrukcje
# Przykład: napisz podprogram obliczania silni
silnia ()
if [ $1 == 0 ] ; then
 WYNIK=1
else
  silnia `expr $1 - 1`
 WYNIK=`expr $WYNIK \* $1`
  echo Argument: $1 WYNIK: $WYNIK
fi
# Wywołanie
silnia $1
echo Wynik końcowy: $WYNIK
psm@karas:~$ 🕳
```

### c. wynik działania:

```
psm@karas: ~
                                                          ×
psm@karas:~$ ./skrypt3 0
Wynik końcowy: 1
psm@karas:~$ ./skrypt3 1
Argument: 1 WYNIK: 1
Wynik końcowy: 1
psm@karas:~$ ./skrypt3 2
Argument: 1 WYNIK: 1
Argument: 2 WYNIK: 2
Wynik końcowy: 2
psm@karas:~$ ./skrypt3 3
Argument: 1 WYNIK: 1
Argument: 2 WYNIK: 2
Argument: 3 WYNIK: 6
Wynik końcowy: 6
psm@karas:~$ ./skrypt3 4
Argument: 1 WYNIK: 1
Argument: 2 WYNIK: 2
Argument: 3 WYNIK: 6
Argument: 4 WYNIK: 24
Wynik końcowy: 24
psm@karas:~$
```

- 6. Przeanalizujmy poniższe polecenia:
  - a. przygotujmy plik o zwartości jak poniżej:

b. polecenie head wypisuje 10 pierwszych wierszy:

c. polecenie head z opcją -n i zadaną wartością wypisuje ilość linii (od początku) zadaną tą wartością:

d. wykonajmy kopię pliku mojplik

e. wydajmy teraz polecenie head \*

```
psm@karas: ~
psm@karas:~$ head *
==> mojplik <==
To jest pierwsza linijka pliku.
To jest druga linijka pliku.
To jest trzecia linijka pliku.
To jest czwarta linijka pliku.
To jest piąta linijka pliku.
To jest szósta linijka pliku.
To jest siódma linijka pliku.
To jest ósma linijka pliku.
To jest dziewiąta linijka pliku.
To jest dziesiąta linijka pliku.
==> mojplik2 <==
To jest pierwsza linijka pliku.
To jest druga linijka pliku.
To jest trzecia linijka pliku.
To jest czwarta linijka pliku.
To jest piąta linijka pliku.
To jest szósta linijka pliku.
To jest siódma linijka pliku.
To jest ósma linijka pliku.
To jest dziewiąta linijka pliku.
To jest dziesiąta linijka pliku.
psm@karas:~$ 🕳
```

f. a teraz wydajmy polecenie head \* -q

```
psm@karas: ~
psm@karas:~$ head * -q
To jest pierwsza linijka pliku.
To jest druga linijka pliku.
To jest trzecia linijka pliku.
To jest czwarta linijka pliku.
To jest piąta linijka pliku.
To jest szósta linijka pliku.
To jest siódma linijka pliku.
To jest ósma linijka pliku.
To jest dziewiąta linijka pliku.
To jest dziesiąta linijka pliku.
To jest pierwsza linijka pliku.
To jest druga linijka pliku.
To jest trzecia linijka pliku.
To jest czwarta linijka pliku.
To jest piąta linijka pliku.
To jest szósta linijka pliku.
To jest siódma linijka pliku.
To jest ósma linijka pliku.
To jest dziewiąta linijka pliku.
To jest dziesiąta linijka pliku.
psm@karas:~$ 🗕
```

Jaka jest różnica pomiędzy efektami tych dwóch poleceń?

g. wydamy teraz polecenie tail wypisuje ono 10 ostatnich linii:

h. polecenie tail z opcją -n i zadaną wartością wypisuje ilość linii (od końca) zadaną ta wartością:

i. teraz wydamy polecenie tail \*

```
psm@karas: ~
                                               ×
psm@karas:~$ tail *
==> mojplik <==
To jest druga linijka pliku.
To jest trzecia linijka pliku.
To jest czwarta linijka pliku.
To jest piąta linijka pliku.
To jest szósta linijka pliku.
To jest siódma linijka pliku.
To jest ósma linijka pliku.
To jest dziewiąta linijka pliku.
To jest dziesiąta linijka pliku.
To jest jedenasta linijka pliku.
==> mojplik2 <==
To jest druga linijka pliku.
To jest trzecia linijka pliku.
To jest czwarta linijka pliku.
To jest piąta linijka pliku.
To jest szósta linijka pliku.
To jest siódma linijka pliku.
To jest ósma linijka pliku.
To jest dziewiąta linijka pliku.
To jest dziesiąta linijka pliku.
To jest jedenasta linijka pliku.
psm@karas:~$ _
```

j. a teraz wydajmy polecenie tail \* -q

```
psm@karas: ~
                                         ×
psm@karas:~$ tail * -q
To jest druga linijka pliku.
To jest trzecia linijka pliku.
To jest czwarta linijka pliku.
To jest piąta linijka pliku.
To jest szósta linijka pliku.
To jest siódma linijka pliku.
To jest ósma linijka pliku.
To jest dziewiąta linijka pliku.
To jest dziesiąta linijka pliku.
To jest jedenasta linijka pliku.
To jest druga linijka pliku.
To jest trzecia linijka pliku.
To jest czwarta linijka pliku.
To jest piąta linijka pliku.
To jest szósta linijka pliku.
To jest siódma linijka pliku.
To jest ósma linijka pliku.
To jest dziewiąta linijka pliku.
To jest dziesiąta linijka pliku.
To jest jedenasta linijka pliku.
psm@karas:~$
```

k. zobaczmy jak działa polecenie cut -c 4-9 mojplik polecenie to wycina z każdej linijki pliku od 4 do 9 znaku

```
psm@karas: ~
                                         X
psm@karas:~$ cat mojplik
To jest pierwsza linijka pliku.
To jest druga linijka pliku.
To jest trzecia linijka pliku.
To jest czwarta linijka pliku.
To jest piąta linijka pliku.
To jest szósta linijka pliku.
To jest siódma linijka pliku.
To jest ósma linijka pliku.
To jest dziewiąta linijka pliku.
To jest dziesiąta linijka pliku.
To jest jedenasta linijka pliku.
psm@karas:∼$ cut -c 4-9 mojplik
jest p
jest d
jest t
jest c
jest p
jest s
jest s
jest
jest d
jest d
jest j
psm@karas:~$ _
```

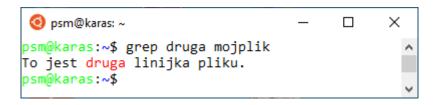
UWAGA! Tutaj widać dlaczego nie opłaca się używać polskich znaków diakrytycznych – zamiast ó mamy w jednej z linijek brak znaku (niekoniecznie musi to być spacja!).

1. zobaczmy jak działa polecenie cut -d " " -f 3- mojplik polecenie to wycina z każdej linijki pliku 3 pole do końca – separatorem pól jest spacja

m. a teraz poleceniem cut -d " " -f 2-3 mojplik polecenie to wycina z każdej linijki pliku 2 i 3 pole - separatorem pól jest spacja

```
🧿 psm@karas: ~
                                         X
psm@karas:∼$ cut -d " " -f 2-3 mojplik
jest pierwsza
jest druga
jest trzecia
jest czwarta
jest piąta
jest szósta
jest siódma
jest ósma
jest dziewiąta
jest dziesiąta
jest jedenasta
psm@karas:~$
```

n. polecenie grep znajduje w pliku wiersze zgodne z podanym wyrażeniem:



o. w poleceniu grep możemy stosować wyrażenia regularne

- 7. Przykład skryptu wykorzystującego wyrażenia regularne:
  - a. treść zadania:

b. treść skryptu:

```
Wybierzpsm@karas: ~
                                                                      X
psm@karas:~$ cat skrypt4
# Napisz skrypt, który zamienia nazwę miesiąca
# w języku angielskim na nazwę miesięca w języku polskim.
# Nazwa miesiąca po angielsku jest podana jako argument
# wywołania tego skryptu i może byc napisana małymi lub dużymi literami -
# dowolną ich kombinacją, np. JaNuARY
case $1 in
[Jj][Aa][Nn][Uu][Aa][Rr][Yy])
                                MIESIAC="styczeń"
;;
                                MIESIAC="marzec"
[Mm][Aa][Rr][Cc][Hh])
                                MIESIAC="kwiecień" ;;
[Aa][Pp][Rr][Ii][Ll])
                                MIESIAC="nie rozpoznany";;
*)
esac
echo WYNIK: $MIESIAC
psm@karas:~$ _
```

c. przykład działania:

- 8. Napisać skrypt o treści jak poniżej:
  - a. treść zadania:

```
psm@karas: ~
                                                                  ×
psm@karas:~$ cat skrypt5
# Napisz skrypt, który pobierze cztery argumenty: PLIKWE1, PLIKWE2,
# PLIKWY1 oraz PLIKWY2 i wykorzystując wczytane pliki wejściowe
# o nazwach zadanych tymi argumentami PLIKWE1 oraz PLIKWE2 wykona
# następujące operacje:
 1. Do pliku o nazwie zadanej argumentem PLIKWY1 naprzemiennie
     przepisze kolejne linie z plików o nazwach zadanych argumentami
     PLIKWE1 oraz PLIKWE2 w ten sposób, że:
     a. jako pierwsza będzie pierwsza linia z pierwszego pliku,
     b. jako druga linia będzie pierwsza linia z drugiego pliku,
     c. jako trzecia linia będzie druga linia z pierwszego pliku,
     d. jako czwarta linia będzie druga linia z drugiego pliku,
     e. itp.
# 2. Jeżeli w dowolnym z plików wejściowych linie się skończą, to
     pozostałe linie z dłuższego pliku wejściowego zostana zapisane
     do pliku o nazwie zadanej argumentem PLIKWY2.
# Skrypt powinien zawierać mechanizmy sprawdzenia poprawności
# uruchomienia tego skryptu: liczbę argumentów i istnienia plików
# wejściowych.
```

```
Wybierzpsm@karas: ~
                                                                  Х
ULPLIKWE1 ()
N1=0
LINIA1=""
while read LINIA ; do
 let N1++
 if [ $N1 -eq $NRL1 ] ; then
   LINIA1=$LINIA
done < "$PLIKWE1"
ULPLIKWE2 ()
N2=0
LINIA2=""
while read LINIA ; do
 let N2++
 if [ $N2 -eq $NRL2 ]; then
   LINIA2=$LINIA
 fi
done < "$PLIKWE2"
przepsym ()
if [ $LLPLIKWE1 -lt $LLPLIKWE2 ] ; then
 LLINII=$LLPLIKWE1
else
 LLINII=$LLPLIKWE2
echo "liczba linii $LLINII"
for (( i=1 ; $i <= $LLINII ; i++ )) ; do
 NRL1=$i
 ULPLIKWE1
           echo "Znalazłem(1): $LINIA1"
  echo $LINIA1 >> "$PLIKWY1"
  NRL2=$i
 ULPLIKWE2
           echo "Znalazłem(2): $LINIA2"
 echo $LINIA2 >> "$PLIKWY1"
done
```

```
Х
 Wybierzpsm@karas: ~
niesymprzep ()
przepsym
if [ $LLPLIKWE1 -gt $LLPLIKWE2 ] ; then
  for ((i=\$LLPLIKWE2+1; \$i <= \$LLPLIKWE1; i++)); do
   NRL1=$i
    ULPLIKWE1
          echo "Znalazłem (1a): $LINIA1"
    echo $LINIA1 >> "$PLIKWY2"
  done
else
  for ((i=\$LLPLIKWE1+1; \$i <=\$LLPLIKWE2; i++)); do
   NRL2=$i
    ULPLIKWE2
          echo "Znalazłem (2a): $LINIA2"
    echo $LINIA2 >> "$PLIKWY2"
 done
fi
przepisanie ()
# porównanie plików wejściowych i decyzja
# czy są równe czy też nie
LLPLIKWE1=0
LLPLIKWE2=0
while read LINIA ; do
 let LLPLIKWE1++
done < "$PLIKWE1"
while read LINIA ; do
  let LLPLIKWE2++
done < "$PLIKWE2"
echo Plik "$PLIKWE1" ma $LLPLIKWE1 linii
echo Plik "$PLIKWE2" ma $LLPLIKWE2 linii
if [ $LLPLIKWE1 -eq $LLPLIKWE2 ] ; then
 echo Tryb pracy: przepisywanie symetryczne
  przepsym
else
 echo Tryb pracy: przepisywanie niesymetryczne
 niesymprzep
fi
```

```
Х
 Wybierzpsm@karas: ~
# Wywołanie
if [ $# -ne 4 ] ; then
 echo skrypt powinien byc wywołany z czterema argumentami
else
 if [ ! -f "$1" -o ! -f "$2" ]; then
   echo "Plik(i) wejściowe o podanej(ych) nazwie(ach) nie istnieje(a)."
  else
   PLIKWE1=$1
   PLIKWE2=$2
   PLIKWY1=$3
   PLIKWY2=$4
   przepisanie
 fi
fi
psm@karas:~$
```

c. pliki danych:

d. wywołanie skryptu z monitorowaniem jego działania:

```
psm@karas:~

psm@karas:~$ ./skrypt5 PLIKWE1 PLIKWE2 a b
Plik PLIKWE1 ma 2 linii
Plik PLIKWE2 ma 4 linii
Tryb pracy: przepisywanie niesymetryczne
liczba linii 2
Znalazłem(1): PLIK 1 Linijka 1
Znalazłem(2): PLIK 2 Linijka 1
Znalazłem(1): PLIK 1 Linijka 2
Znalazłem(2): PLIK 2 Linijka 2
Znalazłem(2): PLIK 2 Linijka 3
Znalazłem (2a): PLIK 2 Linijka 4
psm@karas:~$

✓
```

e. pliki wynikowe:

```
psm@karas: ~
                                                                     psm@karas:∼$ cat a
PLIK 1 Linijka 1
PLIK 2 Linijka 1
PLIK 1 Linijka 2
PLIK 2 Linijka 2
PLIK 1 Linijka 1
PLIK 2 Linijka 1
PLIK 1 Linijka 2
PLIK 2 Linijka 2
psm@karas:~$ cat b
PLIK 2 Linijka 3
PLIK 2 Linijka 4
PLIK 2 Linijka 3
PLIK 2 Linijka 4
psm@karas:~$
```